

ماده ۶ – ریسک اعتباری (سال مالی ۱۳۹۴ و ۲ دوره قبل)

مربوط به سال مالی منتهی به ۱۳۹۴/۱۲/۲۹

ماده ۶- ریسک اعتباری

➤ سال ۱۳۹۴

بند ۶- ۱ - سیاست ها و خط مشی های اعتباری

سیاست ها و خط مشی های اعتباری بانک بر مبنای مدیریت تخصیص منابع، بهینه سازی فرایندها و تنوع بخشی به خدمات مربوط به حوزه اعتبارات است و در راستای افزایش رضایت مشتریان، افزایش سودآوری و کاهش مطالبات اتخاذ و در قالب بخشنامه ها و دستورالعملهای صادره به واحدهای ذیربط ابلاغ می شود.

بند ۶- ۲ - واحدهای اجرایی مدیریت ریسک اعتباری

از واحدهای اجرایی درگیر مدیریت ریسک اعتباری، مدیریت های اعتبارات و وصول مطالبات می باشند که موظف به اجرای مصوبات کمیته ریسک اعتباری و کمیته عالی مدیریت ریسک می باشند. اداره ریسک و تطبیق به عنوان واحد نظارتی موظف به تهیه و ارائه گزارشات مدیریت ریسک اعتباری در فواصل مختلف زمانی می باشد و به عنوان دبیر کمیته عالی مدیریت ریسک موظف به پیگیری مصوبات کمیته است.

بند ۶- ۳ - حدود اختیارات سطوح مختلف سازمانی برای تصویب تسهیلات و تعهدات

- کمیته اعتباری شعبه (رئیس شعبه، معاون شعبه، دایره اعتبارات) بر اساس درجه شعبه از ۲۰۰ میلیون ریال تا ۱۰ میلیارد ریال.
- کمیته اعتباری منطقه (مدیر منطقه، معاون منطقه و دایره اعتبارات منطقه و یکی از روسای شعب) - بر اساس درجه منطقه از ۲ میلیارد ریال تا ۴۵ میلیارد ریال.
- کمیته اعتباری مرکز (معاون اعتبارات، مدیر امور شعب و مناطق، مدیر اعتبارات) تا سقف ۴۵ میلیارد ریال با هر نوع وثیقه.
- کمیته عالی اعتبارات (کمتر از مبلغ ۵۰ میلیارد ریال) - (مدیر عامل، معاون اعتبارات، مدیر اعتبارات)، در مورد ضمانتنامه ها تا مبلغ ۵۰۰ میلیارد ریال.
- هیئت مدیره، مبالغ بیش از ۵۰ میلیارد ریال (و نیز حسب مورد، مواردی که بنابر تشخیص مدیرعامل و کمیته عالی اعتبارات، نیاز به استعلام و تأیید هیئت مدیره دارد).

بند ۶ - ۴ - میزان پذیرش ریسک اعتباری

میزان پذیرش ریسک اعتباری در بانک سینا بر اساس شاخص های مختلف تعیین می گردد که مهمترین این شاخص ها عبارتند از : نسبت مطالبات به مانده تسهیلات و نسبت کفایت سرمایه

به عبارت دیگر بر اساس اهداف تعیین شده در بخش اعتبارات بانک و میزان رشد تسهیلات، نسبت قابل قبولی از مطالبات به مانده تسهیلات در نظر گرفته می شود. این نسبت در سال ۱۳۹۴ برابر با $7/2\%$ تعیین گردید.

همچنین به منظور رعایت حداقل الزامات نسبت کفایت سرمایه که به میزان قابل توجهی تحت تاثیر دارایی های موزون به ریسک اعتباری می باشد، ترکیب بهینه تسهیلات و به تبع آن ریسک اعتباری قابل پذیرش را تعیین می کند. لازم به ذکر است که بانک سینا همواره خود را ملزم به رعایت حداقل نسبت کفایت سرمایه 8% می داند و به تبع آن ریسک اعتباری خود را مدیریت کرده است.

بند ۶ - ۵ - میزان و وضعیت تمرکز تسهیلات و تعهدات به تفکیک گروه های مختلف مشتریان، بخش های اقتصادی، مناطق جغرافیایی و نظایر آن

وضعیت تمرکز تسهیلات و تعهدات بانک، به تفکیک بخشهای مختلف اقتصادی و همچنین تسهیلات داخلی و خارجی در صورتهای مالی سال ۱۳۹۵ که به صورت مقایسه ای قید شده است، افشا گردیده است. همچنین توزیع تسهیلات به تفکیک برای بخش صنعت به صورت مقایسه ای آورده شده است.

۱-۸-۳-۵۵- جدول توزیع بخش اقتصادی تسهیلات و سرمایه گذاری‌ها و تمرکز درون یا برون مرزی آن

تسهیلات اعطایی		سرمایه‌گذاری‌ها		تعهدات بابت ضمانت‌ها و اعتبار اسنادی	
۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۵
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
۱۰۱,۸۰۸,۳۳۴	۱۲۳,۲۵۲,۹۹۷	۱۱,۱۰۰,۸۱۳	۱۰,۹۳۱,۳۱۵	۱۷۳,۱۶۵	۳,۶۴۳,۶۱۲
مبلغ دفتری					
میزان تسهیلات / تعهدات بر اساس بخش‌های اقتصادی					
۳۲,۱۱۸,۹۳۸	۴۰,۶۱۷,۸۱۹	۰	۱,۳۶۶,۴۲۷	۰	۰
۵۱,۶۲۵	۳۲,۸۹۲	۰	۲۲۱,۸۹۷	۰	۰
۲۷,۵۹۳,۱۲۷	۳۴,۱۸۹,۷۵۸	۳۴۰,۰۰۰	۴۰۲,۳۷۴	۰	۰
۱۲,۰۷۷,۶۳۸	۱۲,۳۰۲,۲۳۳	۶۳۳,۷۴۰	۸۰۶,۳۵۱	۱۷۳,۱۶۵	۳,۶۴۳,۶۱۲
۲۸,۳۹۵,۱۹۸	۳۳,۵۵۲,۶۳۰	۸,۹۱۷,۰۶۷	۸,۰۶۵,۷۲۸	۰	۰
۱,۲۹۶,۵۲۸	۲,۴۲۱,۶۲۱	۰	۲۶,۹۷۲	۰	۰
۲۷۵,۲۸۰	۱۳۶,۰۴۴	۱,۲۱۰,۰۰۶	۵۵,۲۵۳	۰	۰
۱۰۱,۸۰۸,۳۳۴	۱۲۳,۲۵۲,۹۹۷	۱۱,۱۰۰,۸۱۳	۱۰,۹۴۵,۰۰۲	۱۷۳,۱۶۵	۳,۶۴۳,۶۱۲
میزان تسهیلات / تعهدات بر اساس داخل و خارج از کشور					
۱۰۱,۸۰۸,۳۳۴	۱۲۳,۲۵۲,۹۹۷	۱۱,۱۰۰,۸۱۳	۱۰,۹۴۵,۰۰۲	۱۷۳,۱۶۵	۳,۶۴۳,۶۱۲
۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۰۱,۸۰۸,۳۳۴	۱۲۳,۲۵۲,۹۹۷	۱۱,۱۰۰,۸۱۳	۱۰,۹۳۱,۳۱۵	۱۷۳,۱۶۵	۳,۶۴۳,۶۱۲
جمع					

تمام تسهیلات اعطاء شده در داخل کشور بوده است .

۱-۱-۸-۳-۵۵- توزیع تسهیلات، تعهدات و سرمایه‌گذاری‌ها بر اساس نوع صنعت به شرح زیر است:

شرح	۱۳۹۵	۱۳۹۴
	میلیون ریال	میلیون ریال
تسهیلات		
خودرو و قطعات	۱,۲۸۸,۲۱۵	۱,۰۱۳,۲۵۷
صنایع پتروشیمی، شیمیایی و فرآورده های نفتی	۶,۲۴۸,۷۱۱	۳,۲۵۶,۸۳۲
صنایع معدنی و فلزی	۱۲,۳۳۰,۰۷۷	۱۲,۰۴۴,۹۹۴
غذایی و دارویی	۱۲,۰۹۵,۱۷۶	۹,۹۴۱,۳۴۲
انرژی	۵,۴۸۳,۰۹۷	۴,۴۵۲,۹۴۲
پیمانکاری	۲۸,۴۰۲	۵۸۱,۵۸۰
مخابرات، رایانه و صنایع وابسته	۳۴۸,۹۸۹	۳۵۵,۱۵۹
واسطه گری مالی	۵۹,۲۹۳	۶۲,۹۴۳
سایر	۲,۷۳۵,۸۵۹	۴۰۹,۸۸۹
سرمایه‌گذاری‌ها		
صنعت غذایی و دارویی	.	۴۹۲,۲۴۳
صنایع پتروشیمی، شیمیایی و فرآورده‌های نفتی	.	۲۹۸,۸۴۴
صنایع معدنی و فلزی	.	۶۴,۸۶۲
خودرو و قطعات	.	۳۵۱,۲۹۵
سایر	.	۱۵۹,۱۸۳
تعهدات		
خودرو و قطعات	.	.
صنایع معدنی و فلزی	.	.
صنایع پتروشیمی، شیمیایی و فرآورده‌های نفتی	.	.
غذایی و دارویی	.	.
انرژی	.	.
پیمانکاری	.	.
مخابرات، رایانه و صنایع وابسته	.	.
واسطه‌گری مالی	.	.
سایر	.	.
جمع	۴۰,۶۱۷,۸۱۹	۳۳,۴۸۵,۳۶۵

بند ۶ - ۶ - فرایند اعتبارسنجی متقاضیان

فرایند اعتبارسنجی مشتریان از دریافت اطلاعات مشتریان اعتباری آغاز و به اخذ رتبه اعتباری و میزان تسهیلات متناسب با آن خاتمه می یابد. جزئیات بیشتر این فرایند عبارتست از:

- تکمیل فرمهای درخواست تسهیلات توسط متقاضیان به صورت کامل
- کنترل و تطبیق مدارک با مندرجات فرم و در صورت لزوم اخذ اطلاعات تکمیلی
- بررسی مدارک ارائه شده توسط متقاضیان که مرتبط با صورتهای مالی، میزان دارائیهها و ... می باشد.
- در مواردی که میزان تسهیلات پرداختی بیشتر از اختیارات تفویض شده به رکن اعتباری شعبه باشد مراتب باید بر اساس مدارک و مستندات اخذ شده توسط رکن اعتباری شعبه بررسی و به کمیته اعتباری منطقه ارسال گردد.
- اعتبارسنجی مشتریان با در نظر گرفتن مسائلی چون، اهلیت، شرایط، سرمایه، وثائق، صورت می پذیرد.

بند ۶ - ۷ - روش سنجش ریسک اعتباری

به منظور سنجش ریسک اعتباری از استانداردهای بازل با تعیین ضرایب ریسک و وثائق و موزون نمودن دارائیههای خود استفاده می نماییم. همچنین از شاخص های مختلف چون نسبت مطالبات به مانده تسهیلات و نسبت تمرکز تسهیلات اعطایی استفاده می شود.

بانک سینا به دنبال پیاده سازی سیستم رتبه بندی اعتباری مشتریان می باشد تا با استخراج احتمال نکول از این سیستم و با در نظر گرفتن خروجی های در معرض ریسک نسبت به محاسبه ریسک اعتباری اقدام نماید.

بند ۶ - ۸ - روش های کاهش ریسک اعتباری

بانک سینا به منظور کاهش ریسک اعتباری خود اقدام به انجام برخی از اقدامات نموده است که مهمترین آنها به شرح ذیل می باشند:

- دریافت اطلاعات کامل از مشتریان به منظور شناسایی دقیق آنها جهت اتخاذ تصمیم درست در اعطای تسهیلات
- ارائه طرح های اعتباری برای گروه های هدف مختلف با در نظر گرفتن ریسک های مربوط به آن نوع فعالیت
- اخذ وثایق مناسب با کیفیت به منظور پوشش ریسک اعتباری احتمالی ناشی از نکول تسهیلات
- بررسی وضعیت اعتباری مشتری به تفکیک مشتریان حقیقی، حقوقی و کسب و کارهای خرد
- پایش و کنترل مستمر تسهیلات اعطایی به منظور اطمینان از همان محل مورد درخواست
- یابش و مدیریت مستمر تسهیلات منتقل شده به طبقات سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول به منظور کاهش میزان آنها

بند ۶ - ۹ - میزان سرمایه لازم برای پوشش ریسک اعتباری

میزان سرمایه لازم برای پوشش ریسک اعتباری با توجه به ضرایب ریسک مربوط به دارایی ها و تعهدات و اعمال ضریب ۸٪ محاسبه می شود. بر این اساس سرمایه لازم برای پوشش ریسک اعتباری در سال ۱۳۹۴ برابر با ۱۰،۲۴۷،۲۴۵ میلیون ریال می باشد.

بند ۶ - ۱۰ - معیارهای دریافت وثایق برای اقلام در معرض ریسک اعتباری

مهمترین معیار دریافت وثیقه در بانک سینا، میزان ریسک اعتباری مرتبط با هر مشتری اعتباری می باشد. به عبارت دیگر هر چه مشتری متقاضی تسهیلات ریسک بیشتری داشته باشد، میزان و نوع وثایق را تحت تاثیر قرار می دهد.

همچنین با توجه به بخشنامه ها و دستورالعمل های بانک سینا، با توجه به نوع تسهیلات و مبلغ تسهیلات مصوب و همچنین جامعه هدف تسهیلات اعطایی، ترکیب گوناگونی از وثایق اخذ می شود. لازم به ذکر است که میزان پوشش وثایق اعتباری بر اساس ضرایب ریسک انواع وثایق، محاسبه شده و در صورت لزوم مدیریت لازم در زمینه مدیریت وثایق صورت می گیرد.

بند ۶ - ۱۱ - ساز و کارهای کنترل و پایش ریسک اعتباری

ساز و کار کنترل و پایش ریسک اعتباری در بانک سینا به گونه ای است که واحدهای مختلف را در سازمان درگیر می کند. این واحدها عبارتند از:

۱-شعب ۲- مدیریت اعتبارات ۳- مدیریت وصول مطالبات ۴- مدیریت بازرسی و حسابرسی ۵- واحد مدیریت ریسک

نکته حائز اهمیت در این خصوص آنست که کنترل و پایش ریسک اعتباری از پایین ترین سطح یعنی شعب آغاز شده و تا سطوح بالا ادامه می یابد. به گونه ای که این پایش در سه سطح مجزا انجام می شود. لایه اول، واحدهای اجرایی شامل شعب و مدیریت های اعتبارات و وصول مطالبات؛ لایه دوم، واحدهای نظارتی ریسک شامل واحد مدیریت ریسک و لایه سوم، شامل واحدهای مربوط به کنترل های داخلی و تطبیق با قوانین به منظور کاهش ریسک های اعتباری در نهایت هیات مدیره بانک به عنوان متولی اصلی مدیریت ریسک در بانک، بر کلیه این امور نظارت می نماید.

بند ۶ - ۱۲ - نحوه مدیریت تسهیلات غیرجاری و میزان ذخایر مربوط به آن ها

به منظور مدیریت تسهیلات غیرجاری در بانک سینا اقدامات مختلفی انجام می شود که عبارتند از:

- پایش مستمر مطالبات توسط شعب و سرپرستی ها در وهله نخست و سپس توسط مدیریت وصول مطالبات در ستاد بانک
- مذاکره با مشتریان به منظور ایجاد شرایط سهل تر در بازپرداخت تسهیلات
- تشکیل کمیته وصول مطالبات به منظور بررسی وضعیت بدهی و وثایق مطالبات و اتخاذ تصمیم در خصوص آنها
- ارجاع به واحد حقوقی بانک جهت انجام امور قضایی در خصوص وثایق اخذ شده در صورت عدم امکان وصول مطالبات

همچنین به منظور کنترل ریسک اعتباری، مطابق با اصول و بخشنامه های بانک مرکزی نسبت به تعیین مناسب ذخایر عمومی و اختصاصی (برای کلیه تسهیلات، از جمله مطالبات غیرجاری)، اقدام می گردد. میزان این ذخایر در صورت های مالی بانک افشا گردیده است.

۴۵- هزینه مطالبات مشکوک الوصول

گروه و بانک		یادداشت
۱۳۹۴	۱۳۹۵	
میلیون ریال	میلیون ریال	
۶۱,۲۶۹	۵۸۶,۵۸۱	۴۵-۱
۲۷۰,۲۱۵	۲۵۰,۹۳۹	۴۵-۲
۳۳۱,۴۸۴	۸۳۷,۵۲۰	

هزینه اختصاصی مطالبات مشکوک الوصول تسهیلات اعطایی و مطالبات

هزینه عمومی تسهیلات اعطایی و مطالبات

۱-۴۵- هزینه اختصاصی مطالبات مشکوک الوصول تسهیلات اعطایی و مطالبات آن به شرح زیر محاسبه شده است:

۱۳۹۴	۱۳۹۵				
جمع	جمع	مشکوک الوصول بیش از ۵ سال	مشکوک الوصول تا ۵ سال	معوق	سررسید گذشته
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
.	.	.	.	.	.
۸,۲۳۰,۴۹۸	۸,۴۵۴,۹۹۷	۲,۰۶۷,۲۶۱	۱,۷۴۴,۷۷۲	۳,۴۸۴,۲۴۲	۱,۱۵۸,۷۲۲
.	.	.	.	.	.
.	.	.	.	.	.
۸,۲۳۰,۴۹۸	۸,۴۵۴,۹۹۷	۲,۰۶۷,۲۶۱	۱,۷۴۴,۷۷۲	۳,۴۸۴,۲۴۲	۱,۱۵۸,۷۲۲
(۴,۲۵۹,۹۹۶)	(۴,۲۹۶,۶۹۴)	.	(۲۷۴,۲۳۴)	(۳,۱۴۸,۱۸۸)	(۸۷۴,۲۷۲)
۳,۹۷۰,۵۰۲	۴,۱۵۸,۳۰۳	۲,۰۶۷,۲۶۱	۱,۴۷۰,۵۳۸	۳۳۶,۰۵۴	۲۸۴,۴۵۰
		۵۰ تا ۱۰۰ درصد	۵۰ درصد	۲۰ درصد	۱۰ درصد
۱,۶۴۴,۳۱۰	۲,۲۳۱,۴۰۶	۱,۴۰۰,۴۸۱	۷۳۵,۲۶۹	۶۷,۲۱۱	۲۸,۴۴۵
.	.	.	.	.	.
(۱,۵۸۳,۰۴۱)	(۱,۶۴۴,۳۱۰)	(۷۶۵,۸۱۳)	(۷۶۶,۶۳۲)	(۷۸,۲۷۶)	(۳۳,۵۸۹)
.	.	.	.	.	.
۶۱,۲۶۹	۵۸۷,۰۹۶	۶۳۴,۶۶۸	(۳۱,۳۶۳)	(۱۱,۰۶۵)	(۵,۱۴۴)

مانده تسهیلات اعطایی و مطالبات غیر جاری در پایان سال

اشخاص دولتی

اشخاص غیر دولتی (یادداشت ۱-۱۱)

مانده سایر حسابهای دریافتنی در پایان سال

مطالبات از شرکت های فرعی و وابسته (یادداشت ۱۳)

سایر حسابهای دریافتنی (یادداشت ۱۲-۱۴)

کسر می شود ارزش وثایق با اعمال ضریب

املاک و مستغلات

مانده مبنای محاسبه ذخیره اختصاصی

ضریب مبنای احتساب ذخیره اختصاصی - درصد

ذخیره مطالبات مشکوک الوصول اختصاصی

اضافه می شود ذخیره اختصاصی مطالبات امهالی و تجدیدی

کسر می شود مانده ذخیره اختصاصی مطالبات مشکوک الوصول در پایان سال قبل

اضافه می شود سوخت شده طی دوره

هزینه اختصاصی مطالبات مشکوک الوصول تسهیلات و مطالبات

هزینه مطالبات مشکوک الوصول و ارزش وثایق تسهیلات بر اساس بخشنامه شماره ۹۱/۲۱۲۷۰ مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۳۱ بانک مرکزی محاسبه شده است.

۴۵-۲- هزینه عمومی تسهیلات و مطالبات به شرح زیر محاسبه شده است:

۱۳۹۴	۱۳۹۵
مبلغ	مبلغ
میلیون ریال	میلیون ریال
.	.
.	.
۱۰۴,۹۳۳,۲۶۹	۱۲۵,۶۳۵,۳۰۹
۷۷,۰۰۵	۸۹,۳۰۹
.	۳۷۸,۵۹۳
۸۳۷,۵۳۰	۴,۲۴۳,۸۰۸
۲,۵۲۸,۹۹۵	۱,۰۹۰,۸۷۵
(۸,۲۳۰,۴۹۸)	(۸,۴۵۴,۹۹۷)
۱۰۰,۱۴۶,۳۰۱	۱۲۲,۹۸۲,۸۹۷
۱/۵	۱/۵
۱,۵۰۱,۶۰۵	۱,۷۵۲,۵۴۴
(۱,۲۳۱,۳۹۰)	(۱,۵۰۱,۶۰۵)
.	.
۲۷۰,۲۱۵	۲۵۰,۹۳۹

مانده مطالبات از دولت

مانده تسهیلات اعطایی اشخاص دولتی

مانده تسهیلات اعطایی اشخاص غیر دولتی (یادداشت ۱-۱۱)

مانده بدهکاران موقت مرتبط با تسهیلات (یادداشت ۸-۱۴)

مانده تعهدات بابت اعتبارات اسنادی مدت دار

مطالبات از شرکت های فرعی و وابسته (یادداشت ۱-۱۳)

سایر حسابهای دریافتنی (یادداشت ۱۲-۱۴)

کسر می شود

مانده تسهیلات اعطایی و مطالباتی که برای آنها ذخیره اختصاصی منظور شده

مانده مبنای محاسبه ذخیره عمومی

ضریب مبنای احتساب ذخیره عمومی-درصد

ذخیره عمومی تسهیلات اعطایی و مطالبات

کسر می شود مانده ذخیره عمومی تسهیلات اعطایی و مطالبات در پایان سال قبل

اضافه می شود سوخت شده طی دوره

هزینه عمومی تسهیلات اعطایی و مطالبات

بند ۶ - ۱ - سیاست ها و خط مشی های اعتباری

سیاست ها و خط مشی های اعتباری بانک بر مبنای مدیریت تخصیص منابع، بهینه سازی فرایندها و تنوع بخشی به خدمات مربوط به حوزه اعتبارات است و در راستای افزایش رضایت مشتریان، افزایش سودآوری و کاهش مطالبات اتخاذ و در قالب بخشنامه ها و دستورالعملهای صادره به واحدهای ذیربط ابلاغ می شود.

بند ۶ - ۲ - واحدهای اجرایی مدیریت ریسک اعتباری

از واحدهای اجرایی درگیر مدیریت ریسک اعتباری، مدیریت های اعتبارات و وصول مطالبات می باشند که موظف به اجرای مصوبات کمیته ریسک اعتباری و کمیته عالی مدیریت ریسک می باشند. اداره ریسک و تطبیق به عنوان واحد نظارتی موظف به تهیه و ارائه گزارشات مدیریت ریسک اعتباری در فواصل مختلف زمانی می باشد و به عنوان دبیر کمیته عالی مدیریت ریسک موظف به پیگیری مصوبات کمیته است.

بند ۶ - ۳ - حدود اختیارات سطوح مختلف سازمانی برای تصویب تسهیلات و تعهدات

- کمیته اعتباری شعبه (رئیس شعبه، معاون شعبه، دایره اعتبارات) بر اساس درجه شعبه از ۲۰۰ میلیون ریال تا ۱۰ میلیارد ریال.
- کمیته اعتباری منطقه (مدیر منطقه، معاون منطقه و دایره اعتبارات منطقه و یکی از روسای شعب) - بر اساس درجه منطقه از ۲ میلیارد ریال تا ۴۵ میلیارد ریال.
- کمیته اعتباری مرکز (معاون اعتبارات، مدیر امور شعب و مناطق، مدیر اعتبارات) تا سقف ۴۵ میلیارد ریال با هر نوع وثیقه.
- کمیته عالی اعتبارات (کمتر از ۵۰ میلیارد ریال) - (مدیر عامل، معاون اعتبارات، مدیر اعتبارات)، در مورد ضمانتنامه ها تا مبلغ ۵۰۰ میلیارد ریال.
- هیئت مدیره، مبالغ بیش از ۵۰ میلیارد ریال (و نیز حسب مورد، مواردی که بنابر تشخیص مدیرعامل و کمیته عالی اعتبارات، نیاز به استعلام و تأیید هیئت مدیره دارد).

بند ۶ - ۴ - میزان پذیرش ریسک اعتباری

میزان پذیرش ریسک اعتباری در بانک سینا بر اساس شاخص های مختلف تعیین می گردد که مهمترین این شاخص ها عبارتند از : نسبت مطالبات به مانده تسهیلات و نسبت کفایت سرمایه

به عبارت دیگر بر اساس اهداف تعیین شده در بخش اعتبارات بانک و میزان رشد تسهیلات، نسبت قابل قبولی از مطالبات به مانده تسهیلات در نظر گرفته می شود. این نسبت در سال ۱۳۹۳ برابر با ۷٪ تعیین گردید.

همچنین به منظور رعایت حداقل الزامات نسبت کفایت سرمایه که به میزان قابل توجهی تحت تاثیر دارایی های موزون به ریسک اعتباری می باشد، ترکیب بهینه تسهیلات و به تبع آن ریسک اعتباری قابل پذیرش را تعیین می کند. لازم به ذکر است که بانک سینا همواره خود را ملزم به رعایت حداقل نسبت کفایت سرمایه ۸٪ می داند و به تبع آن ریسک اعتباری خود را مدیریت کرده است.

بند ۶ - ۵ - میزان و وضعیت تمرکز تسهیلات و تعهدات به تفکیک گروه های مختلف مشتریان، بخش های اقتصادی، مناطق جغرافیایی و نظایر آن

وضعیت تمرکز تسهیلات و تعهدات بانک، به تفکیک بخشهای مختلف اقتصادی و همچنین تسهیلات داخلی و خارجی در گزارشات موردی به کمیته عالی مدیریت ریسک و اعضای هیات مدیره ارائه شده است. همچنین توزیع تسهیلات به تفکیک برای بخش صنعت و نیز ترکیب تسهیلات به تفکیک عقود مبادله ای و مشارکتی و نیز مشتریان حقیقی و حقوقی طی گزارشات اداره ریسک و تطبیق به اطلاع اعضای محترم کمیته عالی مدیریت ریسک و اعضای هیات مدیره رسیده است.

بند ۶ - ۶ - فرایند اعتبارسنجی متقاضیان

فرآیند اعتبارسنجی مشتریان از دریافت اطلاعات مشتریان اعتباری آغاز و به اخذ رتبه اعتباری و میزان تسهیلات متناسب با آن خاتمه می یابد. جزئیات بیشتر این فرآیند عبارتست از:

- تکمیل فرمهای درخواست تسهیلات توسط متقاضیان به صورت کامل

- کنترل و تطبیق مدارک با مندرجات فرم و در صورت لزوم اخذ اطلاعات تکمیلی
- بررسی مدارک ارائه شده توسط متقاضیان که مرتبط با صورتهای مالی، میزان دارائیهها و ... می باشد.
- در مواردی که میزان تسهیلات پرداختی بیشتر از اختیارات تفویض شده به رکن اعتباری شعبه باشد مراتب باید بر اساس مدارک و مستندات اخذ شده توسط رکن اعتباری شعبه بررسی و به کمیته اعتباری منطقه ارسال گردد.
- اعتبارسنجی مشتریان با در نظر گرفتن مسائلی چون، اهلیت، شرایط، سرمایه، وثائق، صورت می پذیرد.

بند ۶ - ۷ - روش سنجش ریسک اعتباری

به منظور سنجش ریسک اعتباری از استانداردهای بازل با تعیین ضرایب ریسک و وثائق و موزون نمودن دارائیههای خود استفاده می نماییم. همچنین از شاخص های مختلف چون نسبت مطالبات به مانده تسهیلات و نسبت تمرکز تسهیلات اعطایی استفاده می شود.

بانک سینا به دنبال پیاده سازی سیستم رتبه بندی اعتباری مشتریان می باشد تا با استخراج احتمال نکول از این سیستم و با در نظر گرفتن خروجی های در معرض ریسک نسبت به محاسبه ریسک اعتباری اقدام نماید.

بند ۶ - ۸ - روش های کاهش ریسک اعتباری

بانک سینا به منظور کاهش ریسک اعتباری خود اقدام به انجام برخی از اقدامات نموده است که مهمترین آنها به شرح ذیل می باشند:

- دریافت اطلاعات کامل از مشتریان به منظور شناسایی دقیق آنها جهت اتخاذ تصمیم درست در اعطای تسهیلات
- ارائه طرح های اعتباری برای گروه های هدف مختلف با در نظر گرفتن ریسک های مربوط به آن نوع فعالیت
- اخذ وثایق مناسب با کیفیت به منظور پوشش ریسک اعتباری احتمالی ناشی از نکول تسهیلات
- بررسی وضعیت اعتباری مشتری به تفکیک مشتریان حقیقی، حقوقی و کسب و کارهای خرد
- پایش و کنترل مستمر تسهیلات اعطایی به منظور اطمینان از صرف تسهیلات در همان محل مورد درخواست

- پایش و مدیریت مستمر تسهیلات منتقل شده به طبقات سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول به منظور کاهش میزان آنها

بند ۶ - ۹ - میزان سرمایه لازم برای پوشش ریسک اعتباری

در سال ۱۳۹۳ میزان سرمایه لازم برای پوشش ریسک اعتباری مطابق با IFRS محاسبه نگردیده است. لیکن گزارشات متنوع دیگر در خصوص کیفیت اعتباری تهیه گردیده است.

بند ۶ - ۱۰ - معیارهای دریافت وثایق برای اقلام در معرض ریسک اعتباری

مهمترین معیار دریافت وثیقه در بانک سینا، میزان ریسک اعتباری مرتبط با هر مشتری اعتباری می باشد. به عبارت دیگر هر چه مشتری متقاضی تسهیلات ریسک بیشتری داشته باشد، میزان و نوع وثایق را تحت تاثیر قرار می دهد.

همچنین با توجه به بخشنامه ها و دستورالعمل های بانک سینا، با توجه به نوع تسهیلات و مبلغ تسهیلات مصوب و همچنین جامعه هدف تسهیلات اعطایی، ترکیب گوناگونی از وثایق اخذ می شود. لازم به ذکر است که میزان پوشش وثایق اعتباری بر اساس ضرایب ریسک انواع وثایق، محاسبه شده و در صورت لزوم مدیریت لازم در زمینه مدیریت وثایق صورت می گیرد.

بند ۶ - ۱۱ - ساز و کارهای کنترل و پایش ریسک اعتباری

ساز و کار کنترل و پایش ریسک اعتباری در بانک سینا به گونه ای است که واحدهای مختلف را در سازمان درگیر می کند. این واحدها عبارتند از:

۱- شعب ۲- مدیریت اعتبارات ۳- مدیریت وصول مطالبات ۴- مدیریت بازرسی و حسابرسی ۵- واحد ریسک و تطبیق

نکته حائز اهمیت در این خصوص آنست که کنترل و پایش ریسک اعتباری از پایین ترین سطح یعنی شعب آغاز شده و تا سطوح بالا ادامه می یابد. به گونه ای که این پایش در سه سطح مجزا انجام می شود. لایه اول، واحدهای اجرایی شامل شعب و مدیریت های اعتبارات و وصول مطالبات؛ لایه دوم، واحدهای نظارتی ریسک شامل اداره ریسک و تطبیق و لایه سوم، شامل واحدهای مربوط به کنترل های داخلی و تطبیق با قوانین به منظور کاهش ریسک های اعتباری

در نهایت هیات مدیره بانک به عنوان متولی اصلی مدیریت ریسک در بانک، بر کلیه این امور نظارت می نماید.

بند ۶- ۱۲ - نحوه مدیریت تسهیلات غیرجاری و میزان ذخایر مربوط به آن ها

به منظور مدیریت تسهیلات غیرجاری در بانک سینا اقدامات مختلفی انجام می شود که عبارتند از:

- پایش مستمر مطالبات توسط شعب و سرپرستی ها در وهله نخست و سپس توسط مدیریت وصول مطالبات در ستاد بانک
- مذاکره با مشتریان به منظور ایجاد شرایط سهل تر در بازپرداخت تسهیلات
- تشکیل کمیته وصول مطالبات به منظور بررسی وضعیت بدهی و وثایق مطالبات و اتخاذ تصمیم در خصوص آنها
- ارجاع به واحد حقوقی بانک جهت انجام امور قضایی در خصوص وثایق اخذ شده در صورت عدم امکان وصول مطالبات

همچنین به منظور کنترل ریسک اعتباری، مطابق با اصول و بخشنامه های بانک مرکزی نسبت به تعیین مناسب ذخایر عمومی و اختصاصی (برای کلیه تسهیلات، از جمله مطالبات غیرجاری)، اقدام می گردد. میزان این ذخایر در صورت های مالی ۱۳۹۳/۱۲/۲۹ طی یادداشت ۱-۷ عینا مطابق با جدول ذیل ارائه شده است.

۷-۱- طبقه‌بندی تسهیلات اعطایی فوق بر اساس دستورالعمل مصوب شورای پول و اعتبار (موضوع یادداشت توضیحی شماره ۶-۳) به شرح زیر است:

۱۳۹۲	۱۳۹۳					
جمع	جمع	مشکوک‌الوصول	معوق	سررسید گذشته	جاری	یادداشت
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	
۵۹,۰۵۵,۸۸۷	۸۲,۴۵۶,۸۱۳	۳,۵۰۱,۹۴۷	۲,۴۰۱,۶۸۰	۴۷۸,۶۶۰	۷۶,۰۷۴,۵۲۶	۷-۲ مشارکت مدنی
۲,۳۲۶,۰۳۷	۱,۰۱۵,۵۳۱	۶۴,۴۳۹	۶۵,۲۸۶	۳,۹۰۲	۸۸۱,۹۰۴	۷-۲ فروش اقساطی
۱,۵۰۶,۱۹۱	۱,۸۶۰,۲۸۹	۱۶۲,۷۲۱	۱۵۳,۸۳۹	۲۷,۹۳۲	۱,۵۱۵,۷۹۷	۷-۲ جعاله
۱۰۷,۵۵۸	۹۸,۰۲۳	۶۰,۱۹۶	۳۷,۰۸۲	-	۷۴۵	۷-۲ مضاربه
۵۹,۰۲۶	۴۰,۶۶۷	۲۱,۴۰۷	۱۴,۱۱۵	۴۴۱	۴,۷۰۴	۷-۲ اجاره به شرط تملیک
۳۹,۵۲۸	۵۳,۸۲۲	۱۰,۲۳۱	۲۱,۰۵۱	۱	۲۲,۵۳۹	۷-۲ سایر تسهیلات اعطایی
۲,۳۰۸,۴۱۲	۲,۲۶۷,۲۳۰	-	-	-	۲,۲۶۷,۲۳۰	۷-۳ تسهیلات اعطایی به ارز
۱۷,۶۴۳	۶۴,۷۵۷	۱,۶۴۵	۷۸۰	-	۶۲,۳۳۲	۷-۲ بدهکاران بابت ضمانت‌نامه‌های پرداخت شده
۱,۰۸۲,۹۵۳	۱,۲۸۰,۴۶۶	-	-	-	۱,۲۸۰,۴۶۶	۷-۲ بدهکاران بابت کارتهای اعتباری پرداخت شده
۴,۳۵۵	۳,۴۶۴	-	۳,۴۶۴	-	-	بدهی مشتریان بابت تسهیلات تسویه شده
۳۰,۴۵۸	۳۶,۹۳۱	-	۴	-	۳۶,۹۲۷	۷-۴ تسهیلات اعطایی از محل وجوه اداره شده
۶۶,۵۳۸,۰۴۸	۸۹,۱۷۷,۹۹۳	۳,۸۲۲,۵۸۶	۲,۶۹۷,۳۰۱	۵۱۰,۹۳۶	۸۲,۱۴۷,۱۷۰	
						کسر می‌شود:
(۳۰,۴۵۸)	(۳۶,۹۳۱)	-	-	-	(۳۶,۹۳۱)	۱۵-۲ سپرده وجوه اداره شده مربوط به وامهای قرض الحسنه کارکنان شرکتها (۰.۱۰۰)
۶۶,۵۰۷,۵۹۰	۸۹,۱۴۱,۰۶۲	-	-	-	(۱,۴۶۵,۹۲۷)	۷-۵ سود سالهای آینده
(۱,۰۷۹,۷۶۶)	(۱,۴۶۵,۹۲۷)	-	-	-	(۱۸۰)	وجوه دریافتی بابت مضاربه
	(۱۸۰)	-	-	-	(۱۷۹,۳۶۹)	حساب مشترک مشارکت مدنی
	(۱۷۹,۳۶۹)	-	-	-	(۱,۱۲۴,۷۵۲)	۷-۶ ذخیره عمومی مطالبات مشکوک‌الوصول
(۹۳۶,۱۰۳)	(۱,۲۱۰,۴۱۰)	(۳۳,۵۴۵)	(۲۴,۰۰۹)	(۲۸,۱۰۴)	-	۷-۶ ذخیره اختصاصی مطالبات مشکوک‌الوصول
(۱,۲۸۸,۱۱۶)	(۱,۳۸۳,۰۴۱)	(۱,۲۶۲,۳۵۹)	(۱۰۲,۸۲۷)	(۱۷,۸۵۵)	-	ذخیره مورد نظر بانک مرکزی ج.ا.
-	(۲۰۰,۰۰۰)	(۲۰۰,۰۰۰)	-	-	-	
۶۳,۲۰۳,۶۰۵	۸۴,۷۰۲,۱۳۵	۲,۳۲۶,۶۸۲	۲,۵۷۰,۴۶۵	۴۶۴,۹۷۷	۷۹,۳۴۰,۰۱۱	

بند ۶ - ۱ - سیاست ها و خط مشی های اعتباری

سیاست ها و خط مشی های اعتباری بانک بر مبنای مدیریت تخصیص منابع، بهینه سازی فرایندها و تنوع بخشی به خدمات مربوط به حوزه اعتبارات است و در راستای افزایش رضایت مشتریان، افزایش سودآوری و کاهش مطالبات اتخاذ و در قالب بخشنامه ها و دستورالعملهای صادره به واحدهای ذیربط ابلاغ می شود.

بند ۶ - ۲ - واحدهای اجرایی مدیریت ریسک اعتباری

از دیگر واحدهای اجرایی درگیر مدیریت ریسک اعتباری، مدیریت های اعتبارات و وصول مطالبات می باشند که موظف به اجرای مصوبات کمیته ریسک اعتباری و کمیته عالی مدیریت ریسک می باشند. اداره ریسک و تطبیق به عنوان واحد نظارتی موظف به تهیه و ارائه گزارشات مدیریت ریسک اعتباری در فواصل مختلف زمانی می باشد و به عنوان دبیر کمیته عالی مدیریت ریسک موظف به پیگیری مصوبات کمیته است.

بند ۶ - ۳ - حدود اختیارات سطوح مختلف سازمانی برای تصویب تسهیلات و تعهدات

- کمیته اعتباری شعبه (رئیس شعبه، معاون شعبه، دایره اعتبارات) بر اساس درجه شعبه از ۲۰۰ میلیون ریال تا ۱۰ میلیارد ریال.
- کمیته اعتباری منطقه (مدیر منطقه، معاون منطقه و دایره اعتبارات منطقه و یکی از روسای شعب) - بر اساس درجه منطقه از ۲ میلیارد ریال تا ۴۵ میلیارد ریال.
- کمیته اعتباری مرکز (معاون اعتبارات، مدیر امور شعب و مناطق، مدیر اعتبارات) تا سقف ۴۵ میلیارد ریال با هر نوع وثیقه.
- کمیته عالی اعتبارات (کمتر از مبلغ ۵۰ میلیارد ریال) - (مدیر عامل، معاون اعتبارات، مدیر اعتبارات)، در مورد ضمانتنامه ها تا مبلغ ۵۰۰ میلیارد ریال.
- هیئت مدیره، مبالغ بیش از ۵۰ میلیارد ریال (و نیز حسب مورد، مواردی که بنابر تشخیص مدیرعامل و کمیته عالی اعتبارات، نیاز به استعلام و تأیید هیئت مدیره دارد).

بند ۶ - ۴ - میزان پذیرش ریسک اعتباری

میزان پذیرش ریسک اعتباری در بانک سینا بر اساس شاخص های مختلف تعیین می گردد که مهمترین این شاخص ها عبارتند از : نسبت مطالبات به مانده تسهیلات و نسبت کفایت سرمایه

به عبارت دیگر بر اساس اهداف تعیین شده در بخش اعتبارات بانک و میزان رشد تسهیلات، نسبت قابل قبولی از مطالبات به مانده تسهیلات در نظر گرفته می شود. این نسبت در سال ۱۳۹۲ برابر با ۸٪ تعیین گردید.

همچنین به منظور رعایت حداقل الزامات نسبت کفایت سرمایه که به میزان قابل توجهی تحت تاثیر دارایی های موزون به ریسک اعتباری می باشد، ترکیب بهینه تسهیلات و به تبع آن ریسک اعتباری قابل پذیرش را تعیین می کند. لازم به ذکر است که بانک سینا همواره خود را ملزم به رعایت حداقل نسبت کفایت سرمایه ۸٪ می داند و به تبع آن ریسک اعتباری خود را مدیریت کرده است.

بند ۶ - ۵ - میزان و وضعیت تمرکز تسهیلات و تعهدات به تفکیک گروه های مختلف مشتریان، بخش های اقتصادی، مناطق جغرافیایی و نظایر آن

وضعیت تمرکز تسهیلات و تعهدات بانک، به تفکیک بخشهای مختلف اقتصادی و همچنین تسهیلات داخلی و خارجی در گزارشات موردی به کمیته عالی مدیریت ریسک و اعضای هیات مدیره ارائه شده است. همچنین توزیع تسهیلات به تفکیک برای بخش صنعت و نیز ترکیب تسهیلات به تفکیک عقود مبادله ای و مشارکتی و نیز مشتریان حقیقی و حقوقی طی گزارشات اداره ریسک و تطبیق به اطلاع اعضای محترم کمیته عالی مدیریت ریسک و اعضای هیات مدیره رسیده است.

بند ۶ - ۶ - فرایند اعتبارسنجی متقاضیان

فرآیند اعتبارسنجی مشتریان از دریافت اطلاعات مشتریان اعتباری آغاز و به اخذ رتبه اعتباری و میزان تسهیلات متناسب با آن خاتمه می یابد. جزئیات بیشتر این فرآیند عبارتست از:

- تکمیل فرمهای درخواست تسهیلات توسط متقاضیان به صورت کامل

- کنترل و تطبیق مدارک با مندرجات فرم و در صورت لزوم اخذ اطلاعات تکمیلی
- بررسی مدارک ارائه شده توسط متقاضیان که مرتبط با صورتهای مالی، میزان دارائیهها و ... می باشد.
- در مواردی که میزان تسهیلات پرداختی بیشتر از اختیارات تفویض شده به رکن اعتباری شعبه باشد مراتب باید بر اساس مدارک و مستندات اخذ شده توسط رکن اعتباری شعبه بررسی و به کمیته اعتباری منطقه ارسال گردد.
- اعتبارسنجی مشتریان با در نظر گرفتن مسائلی چون، اهلیت، شرایط، سرمایه، وثائق، صورت می پذیرد.

بند ۶ - ۷ - روش سنجش ریسک اعتباری

به منظور سنجش ریسک اعتباری از استانداردهای بازل با تعیین ضرایب ریسک و وثائق و موزون نمودن دارائیههای خود استفاده می نماییم. همچنین از شاخص های مختلف چون نسبت مطالبات به مانده تسهیلات و نسبت تمرکز تسهیلات اعطایی استفاده می شود.

بانک سینا به دنبال پیاده سازی سیستم رتبه بندی اعتباری مشتریان می باشد تا با استخراج احتمال نکول از این سیستم و با در نظر گرفتن خروجی های در معرض ریسک نسبت به محاسبه ریسک اعتباری اقدام نماید.

بند ۶ - ۸ - روش های کاهش ریسک اعتباری

بانک سینا به منظور کاهش ریسک اعتباری خود اقدام به انجام برخی از اقدامات نموده است که مهمترین آنها به شرح ذیل می باشند:

- دریافت اطلاعات کامل از مشتریان به منظور شناسایی دقیق آنها جهت اتخاذ تصمیم درست در اعطای تسهیلات
- ارائه طرح های اعتباری برای گروه های هدف مختلف با در نظر گرفتن ریسک های مربوط به آن نوع فعالیت
- اخذ وثایق مناسب با کیفیت به منظور پوشش ریسک اعتباری احتمالی ناشی از نکول تسهیلات
- بررسی وضعیت اعتباری مشتری به تفکیک مشتریان حقیقی، حقوقی و کسب و کارهای خرد
- پایش و کنترل مستمر تسهیلات اعطایی به منظور اطمینان از صرف تسهیلات در همان محل مورد درخواست

- پایش و مدیریت مستمر تسهیلات منتقل شده به طبقات سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول به منظور کاهش میزان آنها

بند ۶ - ۹ - میزان سرمایه لازم برای پوشش ریسک اعتباری

در سال ۱۳۹۲ میزان سرمایه لازم برای پوشش ریسک اعتباری مطابق با IFRS محاسبه نگردیده است. لیکن گزارشات متنوع دیگر در خصوص کیفیت اعتباری تهیه گردیده است.

بند ۶ - ۱۰ - معیارهای دریافت وثایق برای اقلام در معرض ریسک اعتباری

مهمترین معیار دریافت وثیقه در بانک سینا، میزان ریسک اعتباری مرتبط با هر مشتری اعتباری می باشد. به عبارت دیگر هر چه مشتری متقاضی تسهیلات ریسک بیشتری داشته باشد، میزان و نوع وثایق را تحت تاثیر قرار می دهد.

همچنین با توجه به بخشنامه ها و دستورالعمل های بانک سینا، با توجه به نوع تسهیلات و مبلغ تسهیلات مصوب و همچنین جامعه هدف تسهیلات اعطایی، ترکیب گوناگونی از وثایق اخذ می شود. لازم به ذکر است که میزان پوشش وثایق اعتباری بر اساس ضرایب ریسک انواع وثایق، محاسبه شده و در صورت لزوم مدیریت لازم در زمینه مدیریت وثایق صورت می گیرد.

بند ۶ - ۱۱ - ساز و کارهای کنترل و پایش ریسک اعتباری

ساز و کار کنترل و پایش ریسک اعتباری در بانک سینا به گونه ای است که واحدهای مختلف را در سازمان درگیر می کند. این واحدها عبارتند از:

۱- شعب ۲- مدیریت اعتبارات ۳- مدیریت وصول مطالبات ۴- مدیریت بازرسی و حسابرسی ۵- واحد ریسک و تطبیق

نکته حائز اهمیت در این خصوص آنست که کنترل و پایش ریسک اعتباری از پایین ترین سطح یعنی شعب آغاز شده و تا سطوح بالا ادامه می یابد. به گونه ای که این پایش در سه سطح مجزا انجام می شود. لایه اول، واحدهای اجرایی شامل شعب و مدیریت های اعتبارات و وصول مطالبات؛ لایه دوم، واحدهای نظارتی ریسک شامل اداره ریسک و تطبیق و لایه سوم، شامل واحدهای مربوط به کنترل های داخلی و تطبیق با قوانین به منظور کاهش ریسک های اعتباری

در نهایت هیات مدیره بانک به عنوان متولی اصلی مدیریت ریسک در بانک، بر کلیه این امور نظارت می نماید.

بند ۶- ۱۲ - نحوه مدیریت تسهیلات غیرجاری و میزان ذخایر مربوط به آن ها

به منظور مدیریت تسهیلات غیرجاری در بانک سینا اقدامات مختلفی انجام می شود که عبارتند از:

- پایش مستمر مطالبات توسط شعب و سرپرستی ها در وهله نخست و سپس توسط مدیریت وصول مطالبات در ستاد بانک
- مذاکره با مشتریان به منظور ایجاد شرایط سهل تر در بازپرداخت تسهیلات
- تشکیل کمیته وصول مطالبات به منظور بررسی وضعیت بدهی و وثایق مطالبات و اتخاذ تصمیم در خصوص آنها
- ارجاع به واحد حقوقی بانک جهت انجام امور قضایی در خصوص وثایق اخذ شده در صورت عدم امکان وصول مطالبات

همچنین به منظور کنترل ریسک اعتباری، مطابق با اصول و بخشنامه های بانک مرکزی نسبت به تعیین مناسب ذخایر عمومی و اختصاصی (برای کلیه تسهیلات، از جمله مطالبات غیرجاری)، اقدام می گردد. میزان این ذخایر در صورت های مالی ۱۳۹۲/۱۲/۲۹ طی یادداشت ۱-۷ عینا مطابق با جدول ذیل ارائه شده است.

۱-۷- طبقه‌بندی تسهیلات اعطایی فوق بر اساس دستورالعمل مصوب شورای پول و اعتبار (موضوع یادداشت توضیحی شماره ۶-۳) به شرح زیر است:

۱۳۹۱		۱۳۹۲				یادداشت	
جمع	جمع	مشکوک‌الوصول	معوق	سررسید گذشته	جاری		
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال		
۳۵,۶۲۰,۰۳۰	۵۹,۰۵۵,۸۸۷	۳,۹۸۰,۶۱۶	۲,۳۰۰,۴۱۹	۴۰۵,۹۸۶	۵۲,۳۶۸,۸۶۶	۷-۲	مشارکت مدنی
۲,۳۹۷,۳۸۳	۲,۳۲۶,۰۳۷	۶۹,۲۸۵	۶۹,۶۹۱	۴,۴۴۳	۲,۱۸۲,۶۱۸	۷-۲	فروش اقساطی
۱,۲۲۸,۱۹۶	۱,۵۰۶,۱۹۱	۱۶۱,۹۹۸	۱۵۰,۱۵۶	۱۷,۷۰۰	۱,۱۷۶,۳۳۷	۷-۲	جعاله
۲,۰۳۵,۶۹۳	۲,۳۰۸,۴۱۲	.	۲۲۰,۸۱۹	.	۲,۰۸۷,۵۹۳	۷-۳	تسهیلات ارزی
۱۰۰,۱۳,۴۴۱	۱۰۰,۸۲,۹۵۳	.	.	.	۱۰۰,۸۲,۹۵۳	۷-۲	بدهکاران بابت کارهای اعتباری پرداخت شده
۱۱۵,۰۴۱	۱۰۷,۵۵۸	۶۵,۶۰۰	۴۰,۱۲۰	.	۱,۸۳۸	۷-۲	مضاربه
۸۶,۳۹۰	۵۹,۰۲۶	۲۴,۲۷۷	۱۴,۸۱۳	۶۸۵	۱۹,۲۵۱	۷-۲	اجاره به شرط تملیک
۳۹,۰۷۱	۳۹,۵۲۸	۱۰,۵۴۴	۲۱,۲۲۵	۱۱	۷,۷۴۸	۷-۲	سایر عقود و تسهیلات
۱۱۰,۱۰	۱۷,۶۴۳	۱,۶۴۵	۵۸۴	.	۱۵,۴۱۴	۷-۲	بدهکاران بابت ضمانت‌نامه‌های پرداخت شده
۴,۷۴۳	۴,۳۵۵	.	۴,۳۵۵	.	.		بدهی تسهیلات تسویه شده
۲۹,۸۰۴	۳۰,۴۵۸	.	۴	.	۳۰,۴۵۴	۷-۴	تسهیلات اعطایی از محل وجوه اداره شده
۲۰,۱۱	.	.	.	.	.	۷-۲	بدهکاران اعتبارات اسنادی پرداخت شده مدت دار
۵۲,۵۹۲,۸۱۴	۶۶,۵۳۸,۰۴۸	۴,۳۱۳,۹۶۵	۲,۸۲۲,۱۸۶	۴۲۸,۸۲۵	۵۸,۹۷۳,۰۷۲		
(۲۹,۸۰۴)	(۳۰,۴۵۸)	.	.	.	(۳۰,۴۵۸)	۱۵-۲	کسر می‌شود: سپرده وجوه اداره شده مربوط به وامهای قرض الحسنه کارکنان شرکتها (۱۰۰٪ اعتبار)
۵۲,۵۶۳,۰۱۰	۶۶,۵۰۷,۵۹۰	.	.	.			
(۱۰۰,۲۰,۶۲۱)	(۱۰۰,۷۹,۷۶۶)	.	.	.	(۱۰۰,۷۹,۷۶۶)	۷-۵	سود سال‌های آتی
(۶۹۱,۷۸۶)	(۹۳۶,۱۰۳)	(۴۰,۹۳۷)	(۲۳,۸۳۵)	(۱۶,۶۶۸)	(۸۵۴,۶۶۳)	۷-۶	ذخیره عمومی مطالبات مشکوک‌الوصول
(۱,۲۲۳,۰۲۲)	(۱,۲۸۸,۱۱۶)	(۱,۲۲۴,۳۹۵)	(۳۵,۵۱۵)	(۱۸,۲۰۶)	.	۷-۶	ذخیره اختصاصی مطالبات مشکوک‌الوصول
۴۹,۶۲۷,۵۸۱	۶۳,۲۰۳,۶۰۵	۳,۰۳۸,۶۳۳	۲,۷۶۲,۸۳۶	۳۹۳,۹۵۱	۵۷,۰۰۸,۱۸۵		